

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adausele sale „Foaia Interesantă”, „Tovărășia” și „Bobirnici”, — e următorul; pe un an 10 cor.; pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economii: numai 6 cor. pe an!

Pentru America trei dolari pe an.
Pentru România (4 foi) 40 Lei pe an.

Foaie națională politică.

Apare în fiecare Joi.

Insertiuni:

1 pag. 60 cor., 1/2 pag. 30 cor., 1/4 pag. 15 cor. etc. — La inserate ce să dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă.

Insertiunile ca și abonamentele să plătesc înainte.

Manuscripte nu să dau napoi.

IMPĂRATUL TRUPURILOR ȘI IMPĂRATUL SUFLETELOR.

Măreța adunare dela Jablanița. Primirea împărătească ce s'a făcut trimișilor Comitetului național, Indosebi dlui Dr. Vlad. — Minunata vorbă a dlui Dr. Bontescu!

Adunarea dela Jablanița, pe care am vestit-o și noi la acest loc în numărul trecut și am stăruit să meargă frații nostri bănățeni la ea cât mai mulți, — a reușit peste toate așteptările frumos!

A atras lume multă veste că vine o trupă întregă de fruntași naționali la adunarea fraților grăniceri, dar par'că mai mult decit toate a făcut să se răverse spre Jablanița riuri vii de popor știrea, că iubitul lor fost candidat de deputat Dr. Aurel Vlad dela Orăștie, iar vine între ei!

Din descrierea ce o face «Românul» acestei adunări, reese, că poporul grănițesc mai mult ca ori-cui, lui Dr. Vlad a voit să-i arate de nou iubirea sa credincioasă și care nu s'a strămutat și nu s'a stîns decînd nu s'au mai văzut, adevă delat alegerea din urmă până azi! Iată cum descrie «Românul» această mișcătoare întîlnire între stegarul Bănățenilor dela alegerea din urmă și iubiții sei soldați:

Pe drum dela Caransebeș, la toate gările eram întîmpinați cu aclamări însuflețite din partea Românilor, ce să aflau pe acolo. Toți știau unde mergem și toți erau veseli de nizuințele noastre și ne însoțeau cu urările lor de bine.

La orele 1 1/2 sosirăm în gara dela Jablanița. De departe vedeam înaintea gării o mare albă de Români, pedestri, călare, cu trăsuri. Cînd trenul intră în gară, un puternic „să trăiască” cutremură văzduhul.

Mulțimea de pe drumul țării năvălește în curtea gării. Nimeni nu putea să-i oprească. Săriau cu satele sprinteni peste garduri. Munca jandarmilor de a-i opri a fost zadarnică. În sfîrșit le a dat drumul la toți. Un taraf de fanfare (muzică de trimbuț) cîntă doina lui Vlad. Trenul să oprește. Ne dăm jos.

Cum îl zăresc Români pe Dr. Vlad, îl ridică pe umeri și, urmași de fanfare, îl duc în mijlocul unei însuflețiri nemișcătoare până în mijlocul gării. Aici este salutat din partea părintelui Gheorghe Tătuțu. Răspunde foarte mișcat. De aici e ridicat iarăși pe umeri și e dus până în stradă la trăsuri.

Înainte de a ne urca în trăsuri, trec pe dinaintea noastră călăreți-călușeri, voinici și frumoși, să-i mînci cu ochii! Erau țărani: D. Dimitrie Bălăciu, Meilă Șaitan; Zăria Spură, Cornel Sirbu, Ioan Marescu, Vasile Marescu, Gheorghe Hănuș, Vasile Bălăciu, Dimitrie Pitau, Toma Ionescu, Nicolae Ionescu, Dimitrie Pomoja, Ilie Vrăpcea, Zăria Magieru, Meilă Busu și Petru Bobu.

Plecăm spre sat. Toate trăsurile împodobite cu verdeață, covoară și țesături. Trebuie să mergem însă numai în pas. Călăreții în frunte. Îndată după ei trăsura lui Dr. Vlad. E încunjurată de țărani. Alții merg alături ținîndu-și mîinile pe trăsura. Fanfara cîntă mereu „doina lui Vlad”. Isbucnesc mereu urale „să trăiască Dr. Vlad!”. Toate trăsurile sunt împresurate de țărani, bărbați, femei, feciori, fete, copii. E ceva înălțător și totodată înduioșitor. Mă năpădesc lacrimile. Lîngă noi pășeste un bătrîn cărunt. Îl întrebăm de nume, de vîrstă. E de 78 de ani.

— N'a venit părintele Lucăciu?

— Întrebă.

— N'a putut să vie, — răspund.

— Nu l'am văzut de 10 ani și n'aș vrea să mor fără să-l mai văd odată!

— Să trăești moșule, ca să-l mai vezi — și-mi întorc fața dela dînsul, să nu mă vadă.

Sosim la intrarea în sat. În drum un mare arc triumfal cu inscripția: „Bine-ai venit!”. Deoparte și de alta cîte un exemplar din „Românul” încadrat în verdeață. Aici iar ne oprim. Vlad e din nou salutat. Răspunde cu lacrimi în ochi.

Intrăm în sat. Pe drum deoparte și de alta, crengi verzi înflorite în pămînt, în ferestre verdeață, co-

voare și țesături românești și scum peturi, tot ce au țărancele mai scump, lucru mîinilor lor!

Fanfara cîntă neîncetat „doina lui Vlad”. Ajungem în mijlocul satului. Alt arc triumfal (poartă de primire) împodobit cu scumpe covoare românești.

Pe stradă, pe garduri, pe arbori, pe acoperișul caselor, plin de oameni, mai ales feciorași. Trecem înainte și în sfîrșit sosim la casa ospitală a părintelui Gheorghe Tătuțu și cîți începem intrăm cu toții la dînsul. Masa întinsă, prînz bogat și vesel. Uita e însă plină de norod și fanfara cîntă înainte doina lui Vlad și mulțimea strigă neîncetat: Trăiască Dr. Aurel Vlad!

— „Împăratul să fi venit astăzi la Jablanița, el n'ar fi avut o asemenea primire, cum a avut-o Dr. Aurel Vlad! Că Împăratul este stăpîn peste trupurile, iar Dr. Aurel Vlad este Împărat peste sufletele dvoastră!” — a zis unul dintre vorbitori.

Avuse deplină dreptate. În mijlocul tovarășilor săi de luptă, dr. Aurel Vlad a intrat în Jablanița ca un împărat!

Ce minunată și adevărată vorbă! Că la noi nu Împăratul însuși, care e prea departe de noi, ci ceștialaltii stîlpi ai puterii de stat, ministri, deputați, deregători, mari și mici, toți bunii și nebunii, să cred „Împărați”, mai mari sau mai mici, peste acest prea răbduriu popor român, pe cînd adevărul ese la iveală iaca la așa cîte un privilegiu rar, cînd poporul își răvarsă tot simțul inimii sale, prin care arată că de cine își ține el legat sufletul: de fruntașii sei naționali, dintre cari pe unii îi pune în inima sa mai presus de ori-ce împărați!

Ferice de poporul care la astfel de împărați ai simțămintelor sale ține, ca la dl Dr. Aurel Vlad și sotii soi de luptă națională, și ferice și de astfel de luptători naționali, cari au alipirea și credința poporului în măsura în care dl Dr. Vlad o are pe a bravilor grănițeri!

Descriind apoi mersul adunării însași, arată, că atît obiectele asupra cărora s'a vorbit, cît și vorbitorii fiind aproape aceiași ca la Orăștie, ei au spus

poporului și acolo cam aceleași lucruri, primite și de frații grăniceri cu aceeași însuflețire și dragoste, ca și de frații nostri adunați la Orăștie. Au vorbit fiind viu aclamați și aplaudați: Părintele George Tătuțu, care a fost așazicînd sufletul punător la cale al acestei adunări. Dsa a deschis adunarea prin o vorbire primită cu multă însuflețire, a propus apoi președinte pe dl Dr. Ioan Sirbu, care a condus adunarea și a dat cuvînt vorbitorilor: Dr. Ioan Suciu, adv. Arad, Dr. Alexandru Morariu, adv. Caransebeș, țaranului Ioan Vasiu din Satu-mic, Dr. George Gârda, adv. în Făget, Dr. Victor Bontescu, adv. Hațeg, Dr. Iustin Marșieu, adv. Arad, Vasile Goldiș, secretar conzistorial, director la „Românul”, Arad, Dr. Aurel Vlad, Orăștie și Dr. St. C. Pop, Arad.

A fost adevă o adunare la care s'a vorbit mult și frumos de mulți fruntași ai neamului, duși acolo pentru a chema pe frații nostri grănițeri la nouă viață, la nou avînt de luptă, după toropeala ce le căzuse și lor, ca și nouă, pe suflete, în urma luptelor cu sfîrșituri înfrînte din anul trecut. Au aflat aplicare și voie de luptă mai multă decît să aștepta! Poporul e bun, nu s'a înfrînt cu inima, n'a desnădăjduit, n'a pus capul în pămînt și nu să dă legat mișelilor politice stăpînitore! E de lipsă numai o viuă roscolire cuminte și adîncă a poporului, făcîndu-l să se ridice la luptă în valuri tot mai largi și mai adînci! Acestei lipse și acestei ținte a politice noastre naționale de azi, i-a dat graiu în un chip foarte frumos dl Dr. Victor Bontescu, cînd, în vorbirea sa, grăind despre votul universal, a zis printre altele:

«Viile țării au fost pustiite de filoxeră. Atunci cumînțenia oamenilor a aflat nou soi de viață, mai trainică decît viața veche! Dar s'a aflat și aceea, că pentru cultivarea rodnică a acestei vițe, trebuie să rigolăm pămîntul, adevă să întoarcem pămîntul cam dela 1 metru din jos în sus!

«Și statul nostru este

bîntuit de filoxera nedreptății și a răutăților de tot soiul! Nu este nici aici alt modru de scăpare, decît să *rigolăm pământul vieții de stat! Straturile poporului cele mai de jos, să le punem deasupra, și în stratul acesta să plantăm vița nobilă a votului universal! El va da roade îmbelșugate!*

Poporul a aplaudat viu și a aclamat pe istețul grăitor, acest gură-de-aur al nostru, al comitatului Hunedorei!

Toată adunarea a decurs în desăvirșită însuflețire și bună frăție. Și s'a dovedit că numai pe munca să se aștearnă conducerea națională și să cheme taberele neamului la luptă și la muncă națională, — și ele gata sunt de ascultare și de asudare în acest ogor.

Despre adunarea de ieri, (ziua de Sîmpetru) la Bozovici, n'am primit încă știre pînă la încheierea foil. Cea mai bună nădejde însă o avem, că și acolo aceeași reușită strălucită a avut, căci aceiași vrednici fruntași au mers și la Bozovici în apostolie națională!

UNELE—ALTELE

Moștenitorul de Tron la Țarul.

Din Viena să dă de știre, că Moștenitorul nostru de tron, Francisc Ferdinand d' Este, să va întîlni în toamnă anul de față, cu atotputernicul Țar al Rusiei.

În cercurile diplomatice leagă, de această întîlnire multe planuri politice.

Pertractarea recursului contra alegerii dela Orăștie.

Să începe și la noi. Dar numai în August. Anume în 21 August sosește la Orăștie dl jude cercetător Újfalusy.

Zilele astea s'a început inmanuarea citațiunilor celor ce urmează să fie ascultați.

Să spune că ascultarea va ținea luni de zile, căci vor fi citați peste 1000 de martori!

Și fiecărui citat, i-să duce citația în persoană de un trimis al judecătoriei, — poate pentru a să face spese cît mai multe.

Andrei Bârsan.

Pleacă un profesor dela gimnaziul român din Brașov, — și plecarea lui face atîta zvon, cît plecarea unui cap de țară! Toată floarea românimii din Brașov să mișcă și-l sârbează și-și ia mișcată rămas bun dela el. Și nu l'ar lăsa să plece, că ține la el ca o familie cumințe la un părinte luminat al ei!

Între asemenea arătări de dragoste să desparte *Andrei Bârsan* de postul seu de profesor dela gimnaziul din Brașov, — trecînd la Sibiu, unde e rugat să primească

conducerea celei mai mari societăți culturale ce avem, a „Asociațiunii“.

Andrei Bârsan e azi un nume mult iubit și prețuit la toți Românii, pentru că el s'a dovedit prin o viață întreagă, nu numai de o minte luminată, ci și de un suflet curat, drept, cinstit, de care nu s'a prins nici o patimă, nici o deșertăciune, decum orăntate omenească!

E bărbatul iubitor de idealul înalt și curat, Român cinstit și drept, slujilor fără nici o rîvnă la bine propriu, neamului său și luminării fiilor neamului său! De aceea o podoabă era el corpului profesoral din care făcea parte de 25 ani, și era iubit de toți, în deosebi de elevii sei ca un părinte prețios al lor. Și lumea nici nu l'ar fi lăsat să plece din Brașov, că e dela Dzeu în putere a sluji încă mulți alți ani cu bine, dar a fost chemat la conducerea „Asociațiunii“, la care tocmai de un bărbat cu însușiri atît de alese ca el, este neapărată trebuință. De aceea despărțirea brașovenilor de ibitul lor Bârsan, e cît cu părere de rău, cît cu bucurie: Le pare rău că pleacă dintre ei, dar să bucură că „Asociațiunea“ capătă un conducător atît de luminat și stimat, — așa că perdea lor locală, este un mare câștig pentru cultura noastră națională, care primește un puternic braț sămănător prin trecerea dlui Bârsan la Asociațiune.

Fericim Asociațiunea de acest câștig frumos!

Spor bun de vite.

Medicul veterinar al comitatului Hunedorei, dînd în ședința dela 10 Iulie a comitetului permanent comitatens samă de starea vitelor în comitat, a scos cu bucurie la iveală, că astan numărul vitelor e mult mai mare ca anul trecut în comitat! Anume vite cornute să află cu 50.000 mai multe ca anul trecut, iar porci cu 16.000 mai mult. Aproape de neînțeles.

Incolo, durere, morbul de gură și de unghii, bîntue îngrozitor în cercurile Geoagului, Brad, Deva.

Austro-ungaria și Turcia.

— Ce ar trebui să răspundă Turcia Austro-ungariei? Vezi-ți birna din ochii tăi. Matură-ți, întîi naintea casei proprii! —

Turcii sunt cam neam cu Ungurii. Nu s'ar pulea dară ca același sînge să aibă acolo altă fire. Nici trecutul lor vijelios și sugrumător de popoare creștine, nu-i arată croiți de Allah a fi oameni cu crucea în sîn față de popoarele căzute sub ghiarele lor.

În timpul mai nou, de un întreg șir de ani, politica Turcilor s'a apucat și ea de — maghiarizare... Guvernul lor a început a prigoni școlile popoarelor ne turcești din împărăție și a le înlocui cu școli turcești. Îndeosebi și-au pus ochii pe Albanezi și pe Arabi. Dar celedonă popoare nu s'au mulțumit a „protesta“ contra volniciei

turcești, ci au pus mîna pe arme și aproape în tot anul auzim de: răscoală în Albania, răscoală între Arabi, etc. Au ei și alte nemulțumiri față de volnica stăpînire turcească, dar una din cele mai mari e: siluirea ce li să face în privința asta: să fie opriți a mai scrie cu literele latine, și siliți a folosi scrisoare turcească și școală turcească!

Ci vecinicile tulburări din lăuntrul împărăției turcești, fiind foarte neplăcute statelor vecine, diplomația acestor state a întreprins la guvernul turcesc să facă ce-o face, și să aducă stări pacifice în țară, că ele nu mai pot suferi atîta joc cu foc aci sub streșinile lor.

Austro-Ungaria, ca vecina cea mai mare, a întreprins prin diplomația săi (bărbații săi politici de sus, cari poartă grija legăturilor cu celelalte state), și ea, Austro-ungaria, i-a spus de curînd Turciei, că politică ei e greșită față de popoarele neturcești, și o sfătuește, în folosul bunei păci, să înceteze cu prigonia limbilor neturcești și să mulțumească pe acele popoare să înceteze a le trimite slujbași cari nu cunosc limba și obiceiurile Albanezilor, prin ce le aprinde nemulțumirea!

Diplomații cari au dat Turciei aceste sfaturi cuminți, sunt Nemți austrieci, cari văd că la ei acasă, în Austria, decînd au dat libertate și fac dreptate tuturor popoarelor, au pace bună în țară și pot domni cu bine peste zeci de neamuri felurite de oameni, cari formează Austria.

E de mirat însă, cum de acei diplomați nu văd că au niște Turci și mai obraznici, cu mult mai aproape de ei decît pe pămîntul turcesc: au aci sub nasul lor pe politiciii din Pesta, acești Turci mai afurisiți și mai păgîni ca toți Turcii Țarigradului!

Guvernul din Țarigrad (Constantinopol) ar fi putut răspunde amestecului diplomației austro-ungare, foarte potrivit cu cuvintele: „Doctore! vindecă-te întîi pe tine însuși!“ — „Vecinel mătură-ți întîi în casa proprie!“ — „Vezi-ți birna din ochiul tău, ochiul cel cu albeață: Ungaria, apoi umbă după ștercul din ochiul meu!“...

Căci e curată nebulie ca diplomația austro-ungară, care vorbește în fața străinătății în numele Austriei și a Ungariei, să dea Turcilor lecții de a fi îngăduitori față de popoarele neturcești, cînd aci în Ungaria să calcă în chip și mai obraznic drepturile la viață și la cultură a popoarelor nemaghiare!

Prelegeri populare în Sebeșul-săsesc și jur.

Adunarea generală cercuală a Desp. Sebeș al „Asociațiunii“ e convocată pe 29 Iunie v. (12 Iulie n.) a. c., la 3 ore d. a., în pavilionul de vară al hotelului

„Leul de aur“ din Sebeșul-săsesc, cu programul prescriș. Să va ține: o disertație despre „Asociațiune“ cu referire la jubileul de 50 ani dela înființarea ei.

NB. Seara la 8 ore reprezentație teatrală, declamații și petrecere cu joc.

Desp. IV „Sebeș“ al „Asociațiunii“ ca și în trecut, așa și în anul acesta, aranjază un șir de prelegeri populare pe satele din jur cu următorul program:

1. Cilnic în 7 Iulie. Conferență despre economie de A. Cosciuc despre bursă de Dr. Seb. Stanca;

2. Săsciori în 9 Iul. Despre asigurări de Ios. Goia. Sfaturi igienice de Dr. At. Moga;

3. Cut în 16 Iul. Despre folosirea rațională a banilor de G. Tatar. Despre legumărit de Ambr. Tatar;

4. Vințul-de-jos în 23 Iul. Despre Asociațiune de E. Păcurar. Despre bursă de Dr. S. Stanca;

5. Laz în 30 Iul. Despre lux de G. Tatar. D.n legile țării de Dr. D. Ștefan;

6. Șugag în 2 Aug. Unele boale în popor de Dr. E. Curta. Biserica și școala de A. Ludu;

7. Răhău în 6 Aug. Cauzele proceselor de Dr. D. Ștefan. Din economie de A. Cosciuc;

8. Loman în 13 Aug. Dreptul de alegător Dr. N. Lazar. Asigurarea vitelor de Ios. Goia;

9. Căpîlna în 19 Aug. Nutrirea țaranului, Alcoolism de A. Duolea;

10. Strugar în 20 Aug. Dreptul de alegător Dr. N. Lazar, Stupărit I. Ghișe;

11. Pianul-de-jos în 3 Septembrie. Conserv. portului național de C. Oancea. Munca și cruțarea de E. Păcurar;

12. Petrifalău în 27 Aug. Biserica și școala de Dr. S. Stanca. Sfaturi igienice de Dr. A. Moga.

Comitetul Despărțămîntului.

Sas-Sebeș, la 5 Iulie 1911.

Sergiu Medean, Dr. Seb. Stanca, director, secretar

Din România.

Nenorocita biserică din Țară.

De un lung șir de ani, biserica din România e mereu zguduită de neastîmpărul și de răutatea unora din prea mulții arhiepiscopii ce-i are. În timp de abia 12—15 ani, am văzut în Țara Românească trei ori patru răsturnări de Metropoliți! Lucru ne-mai pomenit în bisericile din toată Europa!, ba din toată lumea! Era nainte cu vre-o 15 ani în fruntea bisericii din Țară un Metropolitan Primat blînd, bun, liniștit, Iosif. Dar era un Episcop, Genadie, care rîvnea să ajungă el Metropolitan Primat, și îi părea că Iosif nu mai moare odată, și s'a pus păcătosul pe săpate sub Metropolitul seu. A început să facă volbură în jurul lui, că i ar fi știind nu știu ce păcate mai din tinerețe și amenință cu scandal mare pe căpetenia bisericii, — și Metropolitul, ca să-și cruțe biserica de o volbură năroadă, s'a retras, s'a dat de-o parte, ca cm cumințe.

Ghenadie și-a ajuns scopul: a ajuns el Primat! Dar n'a putut sta nici 5 ani în scaun și l'a ajuns soartea înaintașului: alți oameni l'au arătat pe el de om cu păcate ce nu să iartă unui bărbat așa sus pus, — și el a fost silit a să re-

trage, lipsit de rangul frumos la care să avântase prin mijloacele cunoscută. Și cine a fost chemat în fruntea bisericii? Tot Iosif cel ce să retrăsese prin subsăpările lui Ghenadie. Mirind apoi bătrânul bun Iosif, a fost ales un Metropolit învățat și zelos Atanasie Mironescu. Dar nici acesta n'auv parte de o păstorie până la sfârșitul vieții, căci un potrivnic al său, Episcopul Gerasim din orașul Roman, născut că n'a ajuns el în scaunul cel înalt, s'a revoltat de 2 ani de zile contra Metropolitului primat, ridicând asupra lui învinuiri de erezie, de piagiat și imoralitate, că el ar ști că Metropolitul în vremile mai demult, când era mai tiner, ar fi avut ceva păcatul și s'a pus pe scandal și a făcut o larmă și o țigănie, de a răsturnat țara și lumea! A trebuit să întrevină Sinodul arhierilor să se facă judecător între cei doi păstori învrăjbiți. Și după-ce a ascultat, ca la o pertractare judecătorească, și pe unul și pe altul, și martorii ce și-au pus, — sfatul Arhierilor a judecat așa: Nu aflăm pe Metropolit vinovat de păcatele ce i-se impută, neputând fi dovedite de pîrșul Episcop Indușmănit. Pe episcopul pîrșitor și tulburător de pace a bisericii acum de ani de zile, îl judecăm la pierderea scaunului de Episcop, dar îi lăsăm titlul bisericesc de arhieru. Omenii stăpînirii au mers după asta la palatul Episcopesc din Roman și au provocat pe Episcopul detronat să părăsească palatul, la ce el a spus, că s'leli să supune dar de voie bună nu ar fi eșit, nu s'ar fi supus judecării arhierilor. Iar pretinii lui s'au pus pe ațtțare în unele părți, să țină adunări contra hotărîrii Sinodului, amenințînd cu noi scandaluri!

Metropolitul Atanasie, văzînd atîta răutate la pretinii potrivnicului său, ca să scutească țara de noi tulburări în stălele credincioșilor, s'a dus Marți la Sinaia unde să află Regele Carol, și și-a dat abdicarea din scaunul de Metropolit Primat, s'a retras de bună voie și sfinția Sa.

Să crede că prin asta s'a pus capăt ferberii în care e ținută biserica din România, ba țara întregă, pe urma războirii cele pline de patimă și ură dintre cei 2 arhierii, — căzuți acum amîndoi din locurile lor.

Potopuri

în Rusia, Bucovina, Moldova.

Săptămîna trecută a adus mari stricăciuni economilor în multe părți ale Europei, îndeosebi în Moldova (România), Bucovina și Rusia. Sămănăturile erau frumoase, în plină dezvoltare, făgăduind un an îmbelșugat, cînd de-odată dete peste ele, în părțile numite, potop de vărsări de ape pe crmă de rupere de nori, nimicînd hotare și colțuri întregi de țară! Iată știrile venite la capătul săptămîinii trecute despre aceasta:

Din Iași (orașul de frunte al Moldovei), să vestește cu data de Sîmbătă (8 Iul. n.) Ploi uriașe s'au vărsat de 3 zile peste întregă Moldova, făcînd uriașe stricăciuni prin revărsările furilor și a șuvoaielor de pe coaste. Nu numai a stricat holdele, dar a rupt și liniile căii ferate în multime de puncte, oprînd umblarea trenurilor. Azi dimineață (Sîmbătă în 8 Iul.) era întrerupt mersul trenurilor pe liniile Bălteni-

Bîrzești, Văslui—Bîrzești, Băcău—Făltăneș, Liteni—Dăscău, Podul Ilceni—Spăloasă și Gărleni—Buhuși! Așadar șasă linii ferate pe cari nu să mai poate merge.

Între Bălteni-Văslui, scriu ziarele, în acea zi apă era atît de mare peste cîmpul pe unde merge trenul, că trecea de 1 metru și ea a luat toată umplătura căii ferate și a risipit-o pe țes, pe cale de vreo 600 metri!

În județul Iași au fost deosemena mari revărsări de ape, Băhlușul ieșînd din alvîe, a inundat Ceplenița, producînd mari pagube locuitorilor!

În Brăești revărsîndu-să Iazul, care are o întindere de cîteva zeci de fâci, apele au înecat sămănăturile.

Gheorghe Rotaru, în etate de 14 ani, aflîndu-să pe cîmp, a fost apucat de curentele de apă și înecat!

Sunt temeri, că Prutul să se reverse la noapte, deoarece apele lui vin din ce în ce mai mari.

Prefectura a luat măsuri să trimeată echipe (trupe) de lucrători la punctele amenințate, cari să facă acolo plute, cari să servească la mîntuirea locuitorilor în caz de nevoie.

— În satul Todirești (din Văslni), a inundat casele locuitorilor de pe marginea șesului, înecînd curțile cu animale și paseri de casă ce erau prin ele. Cu mare greutate s'a putut mîntui viața oamenilor.

În satul Cucu apele au înecat de-așemenea toate casele și cu tot ce să află în curte, păsări, porci, etc. Locuitorii, copiii și vitele, au fost scăpați.

Toate podurile, poduțele și punțile de pe teritoriul acestei comune, au fost luate de ape!

— Din Botoșani să vestește cu data de 7 Iulie n.: De trei zile plouă într'una. Persoanele sosite din Burdăjeni spun, că furile Suceava și Siretul au dșit din albie, inundînd satele și orașele! Apa aduce copaci, păsări, case și lemne. Sunt și jertfe omenești!

Astă noapte a fost rupt podul Itcani de pe Suceava. Ploile au pricinuit mari stricăciuni sămănăturilor.

Umblarea trenurilor e întreruptă. Ziarele n'au sosit.

— Din Piatra-Neamț să vestește (8 Iulie): Din cauza inundațiilor, linia Băcău-Piatra-Neamț este întreruptă. Toate podurile sunt rupte!

Timpu a început să fie frumos. Apele să se retragă.

— Din Tîrgul-Neamț: Tîrgul (orașelul) e pe jumătate înecat. Străzile cele mai multe sunt acoperite de apă, a cărei înălțime trece de un metru! Sute de case sunt înecate!

Număroase poduri au fost luate de valuri.

— Așemenea știri din orașul Roman și de pe aiurea. A fost o săptămîină de mare potopenie pe toată Moldova.

— Din Bucovina să scrie în aceeași vreme: Toate rîurile din Bucovina au crescut și s'au răvărșat! La Gara-Humorului număr_oase case au fost părăsite de locuitorii lor! Podul mare de lângă Vizniț rupt de ape, iar altele mai mici nenumărate. Orașul Cornăuți e și el amenințat de potop!

— Din Rusia să vestește acelaș timp: După căldurile amețit-

toare ce au durat mai multe zile, — un uragan (vijolie), însoțit de o puternică rupere de nori, cu grindină, a pricinuit mari pagube în Gubernia (comitatul) N. sn. Novgorod. Apa a nimicît mai multe poduri pe rîul Oka și tot ce era pe aproape de țărmii ei. Valurile au luat cu sine vapoarele ce să aflau pe rîu și cari nu s'au putut lupta cu furia apelor.

Mulți oameni au perit în valuri și mulți au înebunit de groază!

Trăznetele au omorît pe 10 oameni!

Ape mari au ieșit zilele trecute în mai multe părți ale Ardealului și au făcut mari stricăciuni. Anume după două zile de ploa cu ruperi de nori asupra Sellștei, Sibilului și a impregiurimii, răvărșările de ape au înecat comuna Căcova, Sellștea și Cristianul și hotarele lor, lăsînd pagube foarte mari pe urma lor. — Tot așa să scrie că a ieșit oltul din alviile sale, crescîndu-i apele de 2 metri și jumătate, și înecînd toate ținuturile prin cari trece. Din comitatul Cic să scrie, că comuna Băkaș a fost aproape de tot spălată de ploa de-o săptămîină, cari au pornit torenții de pe dealuri asupra comunei, și azi locuitorii ei sunt rămași fără adăposturi! — Nu mai puțin a crescut Murășul, a cărui impregiurimi încă sunt pe cele mai multe locuri sub apă până departe.

— Tot așa potopuri, afară de cele din Rusia, Bucovina și Moldova, despre cari scriem la alt loc, — să vestesc din Galiția și Bulgaria. Că peste Bulgaria de Miază zi s'a descărcat o vifornită care a potopit toate grădinile, zmulgînd pomii ori culcîndu-i la pămînt, și nimicînd sămănături și cîmpurile de verdețuri, pricinuînd pagube ce să prețuesc la 45 milioane!

Din groaza mărilor.

Nenorocirea unui vapor. Vaporul american Santa-Roza a ajuns mai zilele trecute în apropierea portului Point Orquella, de să izbit de niște bănci de nisip și s'a crepat, și apa a început a intra în el și a-l îneca. Din New York să vestește, că din întimplarea aceasta și-au perdit viața mulți oameni, ce să aflau pe vaporul înămolit. Numărul celor perțiți e 275 și dintre toți călătorii abia 192 au putut fi scăpați de moarte. Nenorocirea s'a întimplat așa, că niște muncitori dela calea ferată, de pe țărm, lângă port, folceau pentru lucrul de noapte niște luminatoare foarte puternice, care i-s'a pîrșit cîrmaciului corăbiei, că ar fi farul din port (stilul luminător după care să îndreaptă corăbiile), și așa a mînat vaporul într'acolo fără frică. De-odată s'a izbit de o bancă de nisip, dar corabia de-a stricat numai puțin la fund și s'a crezut că ușor va putea fi reparată. Cum corabia s'a oprit acolo în cap de noapte, valurile mării izbindu-o și clătîndu-o într'una, au făcut tot mai mare spărtură în fundul ei așa, că lumea de pe ea a văzut într'un tîrziu în ce mare primejdie e, și a început a lăsa luntrile de scăpare și să cerce a-și mîntui viața! Intîia luntră însă a fost izbită de stînci și s'a scufundat cu toți cei de pe ea în valuri! Iar cum portul era departe (că corabia ră-tăcise), la semnele de alarmă ale corăbiei, în pacea nopții nu venea nici un răspuns din port, — și lupta de mîntuire a căpitanului și marinarilor, a fost abia de jumătate, ba nici pe jumătate reușită: 192 de oameni au putut fi mîntuiți, 275 însă nu!

4 foi cu 6 coroane

nu să pot căpăta decît dela Orăștie!

La Orăștie ies, ținîndu-se de-olaltă, 4 foi românești, scrise anume pentru popor, anume!

„LIBERTATEA“,
„FOAIA INTERESANTĂ“,
„TOVARAȘIA“ și
„BOBĂRNACI“

Toate aceste foi sunt așa scrise ca să fie înțelese și de cel din urmă țăran și potrivite cu priceperea lui! Vorbele înalte, domnești, sunt ori încunjurate ori tălucuite și pe înțelesul poporului.

Prețul lor, toate 4, e pe an 10 cor. pe an. Pe 1/2 an 5 cor. — Pentru America 3 dollari

☛ Cetitorilor noștri țărani, economi, le dăm însă cu preț scăzut: cu numai 6 cor. pe an, toate 4 foile! Pe 1/2 an 3 cor.

— Iar cel-ce abonează pe o singură adresă, sub o legătură, dela 5 rînduri de foi în sus (5 abonamente, ori mai multe), le capătă cu numai 5 coroane rîndul de foi. Pentru 5 rînduri de foi, în loc de 30 coroane, va da numai 25 coroane pe anul întreg! — Pe 1/2 an 12 cor. 50 fil.

— Acel dintre cetitorii noștri țărani, cari nu ar dori a avea și foaia de glume «Bobîrnaci», nu sunt siliți a o abona, ci trimit, ca și în trecut, 5 cor. și primesc celelalte 3 foi numai.

— Cei-ce vreau să aibă mai multe „Foi interesante“ decît „Libertății“, să trimită de fiecare „Foaie Inter.“ ce vrea mai mult, încă cite 1 cor. peste prețul „Libertății“. Tot așa cei-ce vreau să aibă mai mulți „Bobîrnaci“, să trimită cite 1 cor. de fiecare „Bobîrnac“ ce cere mai mult peste prețul celorlalte foi.

☛ De acum și pîn' la capătul anului; așadar jumătate de an, dăm foile cu 5 cor., țărănilor cu 3 cor.! Fără »Bobîrnaci« cu 2,50.

— Cel-ce ar dori a avea „Bobîrnaci“ dela începutul anului, îi pot căpăta, că avem numerl de-a le trimite dela început.

Alegerea dela Deva.

Trebue să revenim asupra alegerii de substitut de vicișpan la Deva, pentru-că ea ne dă material de a ne cunoaște oamenii și în o privință și în alta.

Am spus-o în numărul trecut și o zicem și acum: Față de un trecut nu prea îndepărtat, cel al pasivității, când nu vedeai nici când mai mult de 10—15 mult 20 de Români în congregație (înțelegem stînd aici ca grup românesc), — apoi cele 47 voturi date dlui Dr. Vlad, însumă o înaintare spre bine, și să nădăjduim că ea va merge spre și mai bine în viitor.

Totuși suntem încă departe de a avea acea disciplină (bună rînduială, mergere mână în mână, cu supunere și împreună țineră) națională, care ar trebui să o avem și căreia fiecare Român, membru în congregație, ar fi dator a să alătura, nu de silă, nu de frică, ci atras acolo de inima lui românească! Că noi gendarmi de a ne ținea oamenii la un loc, ori alte siluiri pentru ei nu avem, nici nu dorim. *Sufletul românesc* trebuie să fie ingerul care să ne mîne și să ne povățuiască spre tabăra unde ni-se șade și unde cere trebuința întregului popor!

Ca să se vadă însă, care cum a mers de data asta, lăsăm să urmeze lista voturilor românești, date la această congregație, — voturi publicate și de foile maghiare din Deva. Iată-le:

Cu dl Dr. Vlad, — așadar cu clubul nostru românesc, cu partidul, au votat:

Vasile Dămian, Dr. Ioan Margita, Dr. Virgil Olariu, Florea Nicolae, Dr. Ioan Papp, Aron Roman, Ioachim Ivan, Dr. Victor Nemeș, Ioan Vaidean, Nicolae Andrei, Dr. Iean Popu, Ioan Matei, Simeon Corvin iun., Nicolae Perian, Dr. St. Chiriloviciu, Nicodim Ardelean, Iuliu Elie Cosma, Nicolae Iuga, Dr. Augustin Deak, Sebastian Rusan, Dr. Nerva Oncu, Emanuil Șuiaga, Adam Leșnician, Ioan Oșdean, Vasile Boneu, Nicolae Opincar, Nicolae Pop, Ioan Fugată, Dr. Victor Bontescu, Dr. Silviu Moldovan, Vasile C. Osvadă, Dumitru Vlaicu, Dr. Gheorge Dubleş, Andron Bogdan, Constantin Pop, Adam Basărăbă, Dr. Iustin Pop, Iosif Morariu, Nicolae Herbay, Ioan Indrei, Ioan Jurca, Ioan Șipoș, Nicolae Păcurariu, Dr. Gavrilă Suciu, Dr. Mihai Tirea, Dr. Ioan Maior, Dr. Haragoș Adam.

N-au ținut însă samă de hotărîrea clubului românesc o parte de Români, membri și ei în statul comitatului, deși starea lor li-ar fi îngăduit să stea la locul lor și să nu dezerteze în tabere străine. Unii din ei s'au acățat de pulpanele puterii dela comitat, votînd pe doritul șpanului, Csulay, alții de a puterii din patria lor mică, votînd cu fibirăul dela Baia-de-Criș. Iată-i și pe acești „Români“:

Cu Csulay au votat, (pentru a să insinua șpanului și viitorului vicișpan):

Lazar Pârva, proprietar în Brad, ales cu lista românească! Dr. Cornel Moldovan, medic în Băița, ales pe lista românească! George Drăgan preot în Băița și directorul băncii „Zarandeană“, și președinte al clubului românesc din acel cerc electoral comitatens!; Lazar Perian, cassar la banca părintelui Drăgan, și ginerele acestuia Nicolae Igna, învățător în Deva, — aleși toți pe lista românească la Băița! Apoi: George Dănilă, primarul Hunedoarei, Iosif Petrovici, negustor în Dobra, Șandor Petrovici, negustor în Zam, Petru Hădan din Rădulești, Dr. Laurențiu Petric, medic în Dobra, Ales. Pap, farmacist în Vulcan, Ioan Baciu, negustor în Hațeg, Simion Oltean comerciant în Cugir. Toți aceștia puteau vota fără nici o supărare cu candidatul românesc, ba numai cu acesta le-ar fi fost iertat să voteze! Totașă s'ar fi căzut să voteze cu grupul românesc cei 5 „nemeși“ de pe la Pui: Petru Ungur, George Belea, Ioan Vlădone, Petru Vitan și Bal Iosif, — dar pe la Pui să vede că încă n'a răsărit soarele național, acești urmași ai Dacilor și azi dau mai mult pe povestea că ei is „nemeși“, și dară trebue să se țină de coada „domnilor“, și nu au să țină samă de poporul român din care fac și ei parte, și de ale lui nevoi! Mai vedem printre cei ce au votat cu Csulay câteva nume de „Români“, ca notarul Plaștea din Mihăleni, vicenotarul Florea din Buceș, Amos Gligor fibirău în Brad, notarul Stoicovici de pe Căian, fibirăul Ianza din Petroșeni și crișmarul Brătean din Hunedoara. Dar despre acești domni ar fi a bănul prea multă nobleță de cugetare și simțire, ar fi a-i crede, ce nu sunt, eroi: dacă am cere să stea și ei alături de frații lor Români, de cari s'au ținut părinții și moșii lor, ba să mai țin și frații și surorile unora. Pe aceștia e păcat a-i mai număra printre „Români“, cînd vorbim de membrii români din congregație.

— Cu Farkas Lázár, fibirăul dela Baia-de-Criș, candidatul koșutist, — au votat dintre Români: Ioan Steflă, preot în Tîrnăvă, Nicolae Piseu, preot în Basarabasă, Ioan Bulzan, primar în Vața, Dr. Nicolae Rob, medic în Baia-de-Criș, Const. Șerban, proprietar în Baie și Gustav Bălaș, negustor în Baia-de-Criș.

Votarea acestora nu cu „puterea“, ci cu opoziția, s'ar părea unora un fel de bravură. Dar numai bravură nu e. Acești „bravi“ să vede că au lipsă cu mult mai mare de „grația“ fibirăului lor, decît de a domnilor dela comitat. Aceia sunt mai departe de ei, și de aceea, ei sunt fericiți dacă să pot arăta slujă credincioasă mai de casă, mai de curte, sfîntului lor mai mic, fibirău localnic. Pîn' la Deva n'ajunge primirea și interesul lor.

Mai mult decît toate aceste rătăcirii a unor oameni de mai puțină înșămîntate, ca „nemeșii“ dela Pui și micii mameluoci din Baia-de-Criș, — ne doare rătăcirea dela Băița.

Băița a fost decînd numai avem constituție și drept de alegeri și viață în comitat, *totdeauna* cea mai puternică cetățue națională a noastră, de care nici n'aveau curagiu să se apropie macar cererile stăpînirii, că să știa că la Băița nu este cu puțință o înfringere a listei Românilor. E ca la Romos! Și acum ce ne fu dat să vedem: Pe președintele clubului nostru din acel cerc, care e și director al băncii românești, mergînd să voteze cu omul dorit de șpanul, în contra candidatului român, ba trăgînd după sine și pe cassarul băncii sale și pe ginerele acestuia, și zmulgîndu-ne trei voturi la cari noi țineam și le prăfuiam! De ce? Ci-că pentru un interes familiar, pe care, garere, părintele Drăgan îl pune azi mai presus de interesul neamului său din acest colț de pămînt românesc cu așa frumos trecut! Și ni-să scrie din Brad, că oamenii administrației nici nu i-au cerut să voteze!

Nu mai vorbim, că ni-i prea greu. Prea ne stringe de grumaz durerea de a vedea astfel de răsurnări în sufletele unor frați, cari în acest chip își aruncă înșși vâl peste frumosul lor trecut!

Dela frații din Bucovina.

Precum la noi dl și dna Bărsan ridică valuri de plăceri sufletești trecînd printre noi și desfătîndu-ne cu frumosul lor joc teatral, — așa în Bucovina a stîrnit mare zgomot de sărbătoare sosirea unei alte trupe de artiști din Țară: trupa artistului Liciu. El a fost săptămînile astea la Cernăuți spre a da câteva reprezentații. Sosirea lor pe pămîntul Bucovinei a fost primită cu însuflețire uriașă! La gară la Cernăuți li-a ieșit lumea românească nainte, ca la niște prinți ai cultu rei și ai sufletului național!

În ajunul sosirii lor, pe Palatul Național din Cernăuți s'a pus *steagul național român*, alături de cel al țării, și așa, cu semn de mare și rară sărbătoare, l'au primit.

„Steagul tricolor de pe Palatul Național din Cernăuți“, scrie despre asta «Neamul Românesc», vestește o mare sărbătoare. Sosește Liciul și publicul românesc, în deosebi studenții și elevi, cari așteptau cu multă nerăbdare sosirea acestor maiestri, pornesc spre gară ca să întîmpine trupa dlui Liciu. Peronul e plin. Fiecar: șoptește prietenului său despre artiști. «Vine și Notara? Dar d-na Romanescu?» Aceste întrebări preocupă pe tineri, al căror însuflețire ajunge la culme. În sfîrșit sosește și trenul, greolu, pufînd, par'că ar zice: «I-am adus!»

Rînd pe rînd să scoboară artiștii în strigăte neltrerupte de «trăiască» și pleacă în oraș!

Din cele mai îndepărtate colțuri ale Bucovinei sosiau Români ca să asculte graul dulce românesc și să admire talentul artiștilor și arta română! Voiau să vadă rolurile din trilogia lui Delavrancea, interpretată de cei mai de seamă artiști ai Teatrului național din București, voiau să aibă câteva clipe plăcute și să uite de luptele hidoase și fratricide care bînuie în Țara Fagilor...

Așa să spune despre felul cum a aflat primire în Bucovina trupa ruptă dela Teatrul Național din București și plecată să ducă focul dragostei pentru arta română, pentru teatrul național, pentru limba aleasă pe care ei o grăesc și o predau, — și fraților de sub alte stăpîniri politice!

Înțelegă și al nostru popor de pe aici tot mai limpede, de ce înșămîntate sunt venirile între noi a trupelor de artiști, ca Bărsan, Liciu și alții. Și arate-și la fel bucuria pentru că vin și între noi!

Cutremurul de pămînt dela Kecskemét.

Vineri noaptea spre Sîmbătă, săptămîna trecută, pe sub șesul mare al Ungariei a trecut un cutremur de pămînt, cum nu s'a mai pomenit de multă vreme! Cutremurul s'a întîmplat la 2 ore și 7 minute și, cu mici întreruperi, a ținut până la 2 ore și 12 minute. Mai puternic a fost cutremurul în orașul Kecskemét și'n jurul lui, dar s'a simțit înfricoșător îndeajuns și în alte orașe de pe pusta Ungariei, precum și în Budapesta.

Despre cutremurul dela Kecskemét, primarul acestui oraș spune următoarele:

„Noaptea la 2 ore și 12 minute s'a simțit un puternic cutremur de pămînt, care a fost mai tare neasămănat, ca acel de acu s trei ani. Întreg orașul s'a sculat și străzile s'au umplut de fețe palide, cu groaza morții'n ochi. Femeile țipau și glasul lor înăbușit de plîns înfiora sufletul! Mai multe din ele au leșinat și ceasuri întregi au rămas în nesimțire!

E noroc că cutremurul s'a întîmplat noaptea și nu ziua, căci dacă s'ar fi întîmplat ziua, nenorocirea ar fi fost cu mult mai groznică! Cutremurările au fost atît de puternice, încît țiglele de pe-o casă începînd să cadă, s'au izbit de casa de peste stradă. Dacă acum pe străzile pustii ar fi fost lumea de peste zi, cîți oameni nu și-ar fi pierdut viața.

Nenorociri s'au întîmplat și așa destula. De groză a înebunit un bărbat și o femeie. Un flăcău de vre-o 16 ani a ajuns între dărîmăturile unei case și l'au scos decolo greu rînit. În Kecskemét toate casele s'au stricat mult puțin. De surpat, s'au surpat numai puține case, dar casă, căreia să nu i se fi prăbușit urloaile, prea nu este. S'a nimicit: casa orașului cea minunată.

apoi cazarma infantariei, Inclt soldații a trebuit să fie scoși în liber sub corturi, de teamă, să nu cadă coperișul pe ei. E interesant, că mai tare s'au stricat casele mai tari și cu etaje, pînăcînd cele mici, mai slabe, s'au stricat numai foarte puțin. Turnul bisericii jidovești s'a îndoit, și asemenea s'au stricat și turnurile celorlalte biserici. Va trebui, pe semne, ca să închidem pentru o vreme oarecare bisericile, fiind primejdios a sta între pereții lor crepați.

Aceia, cari pe vremea cutremurului de pămînt veniau spre oraș cu căruța, ci-că au văzut pe cer în timpul cutremurului o puternică coamă de lumină, ca un fulger. Aceasta au văzut-o și aceia, cari pe vremea cutremurului au fost la depărtare de 7—8 kilometri de oraș.

Alta spune despre cutremur primarul Dr. Alexa Kada. Iar un alt domn, care pe vremea cutremurului a fost în o cafea, scrie, că înainte de cutremur s'a auzit în adîncul pămîntului un zgomot puternic, pe cer s'a arătat o dungă de lumină și s'a ridicat în sus un fum greu, sau mai bine zis un nor de praful, de pe suprafața pămîntului.

Pagubele sunt foarte mari, trec de 1 milion coroane. În fabrici și prin oficii a încetat lucrul și mulți oameni stau pe străzi, căci nu cutoază a să reîntoarce pe la locuinți.

Mai mic ca la Kecskemet, dar tot puternic a fost cutremurul de pămînt în Budapesta, apoi în Nagykovács, Kölesd, Fülpöszállás, Hódmezővásárhely, Szolnok, Szabadka, Kalocsa și în alte orașe. Pagubele și pe aici sunt foarte mari și lumea peste tot locul e îngrozită de această nenorocire, ca a dat peste ea.

Știri mai nouă.

Repeșirea cutremurului.

— Cutremurul de pămînt din Kecskemet a fost cu mult mai mare, decît s'a vestit a doua zi după nenorocire! Casele ci-că mai toate sunt crepate, unele de sus pînă jos, și poliția grijește, ca pe trotuar, pe lîngă pereții se nu umble oameni, fiind primejdie a se dărîmă zidurile pe ei. Oamenii de știință spun, că acest cutremur a fost unul dintre cele mai puternice cutremure din Europa și primejdios din cale-afară! Dacă numai 3—4 secunde, cam cît ai număra pînă la 6—8, ar mai fi ținut cutremurul, azi orașul ar fi numai ruină și sub zidurile prăbușite ar zăcea oșmenii cu miile morți!

În urma împlinirii oamenilor s'au înspăimîntat atît de mult, inclt noaptea a doua mulți n'au mai cutozat a se întoarce pe la locuințe, ci au petrecut noaptea în plețele orașului, culcați pe divane, ori pe paturi făcute din iarbă verde.

— De fapt a doua noapte cutremurul s'a repetat, dar cu mai puțină putere ca în noaptea

cea dintîi. În urma acestui nou cutremur, unele case și așa crepate de ieri noaptea, s'au prăbușit, iar pe alocurea a izbucnit foc printre ruinele de ziduri dărâpănate.

Cutremurul a adus cu sine închiderea oficiilor peste tot, și ca orașul să fie iarăși ridicat și întocmit, s'a cerut dela guvern, ca să cheme la armată pe toți zidarii în rezervă și să-i trimită la Kecskemet la lucru.

Pagubele să spună că ar fi 5 pînă în 6 milioane coroane!

Correspondență.

Sărbare școlară.

În ziua de Sf. Constantin și Elena s'a ținut sărbarea festivă: hramul școlii noastre din Tebea (Îngă Brad).

După săvîrșirea serviciului divin s'a ridicat parastas pentru odihna sufletelor acelor răposăți, cari au contribuit la ridicarea și susținerea școlii noastre!

După terminarea serviciului dumezeze, școlarii sub conducerea învățătorilor, preoții și popor mult: bărbați și femei, toți s'au adunat la școală. Acolo s'a început sărbarea festivă cu programul următor:

1. Imn școlar, de Ștefănescu, cîntat de elevi.

2. Cuvînt de deschidere, rostit de preotul I. Tisu, în care arată cum am ajuns la această sărbare frumoasă, nelndatinată pînă acum. Arată însemnătatea sfîntului Constantin și Mama-sa Elena. Ce creștere bună a dat Elena fiului său Constantin. Scoate în urmă învățătura, că Constantin cel Mare a biruit peste dușmani cu ajutorul lui Dumnezeu și cu ajutorul crucii, și în mic, tocmai așa și noi ajutîndu-ne unii pe alții, ca creștini buni, punînd umăr la umăr, am putut trece peste multele pedeci și greutăți, cari amenințau școala noastră cu închiderea, și am ajuns azi să avem acest scump edificiu, care e cinstea și fala comunei acesteia!

3. Sărbătorile băbești, dialog de M. Drăgan, predat de trei fetițe.

4. Seara, de Ștefănescu, cîntată de elevi.

5. Creșterea copiilor în familie, disertație de P. Rusu, inv.

6. Despre măestrii, de M. Drăgan, predată de 3 elevi.

7. Imnul Unirii, de T. M. Popovici, cîntat de elevi.

Afară de program s'a cîntat cu elevii: Răsunetul Ardealului de I. Vidu.

Cuvînt de încheiere l-a rostit preotul I. Iadreu, arătînd folosul mare al școlii.

Aș fi nedrept dacă aș încheia dărea mea de samă fără a aminti, o vrednicie mare și-a cîștigat învățătorul nostru dl Petru Rusu, prin pregătirea elevilor și prin toate cît a făcut, ca sărbarea să fie bine reușită, — spre înălțarea sufletescă a poporului și încredințarea lui, că bună și de folos li este lui școala confesională așa cum azi o susținem! Toată cinstea noastră! *Coresp.*

NOUȚĂȚI

Monopol pe chibrite. De ani de zile s'a ivit în creerii ministrilor gîndul, că ar fi bine, ca și chibritele (lemnusele) să fie puse sub monopol (dreptul de singur fabricator și vînzător, dat statului), așa cum e de pildă și în România. În chipul acesta ci-că ar cîștiga statul pe chibrite la an cam cu 10 milioane de coroane mai mult ca azil

După-cum să vestește, guvernul de acum ci-că e hotărît să pună acest »monopol« pe lemnușe, și tocmai pentru asta nici nu mai dă nimănui dreptul, ca să facă fabrică de chibrite. Planul de lege privitor la monopolul chibritelor e gata și să va aduce înaintea dietei cît de curînd. Asta nu ne-ar privi și n'am avea de zis nimic împotriva. Dar ne privește faptul, că după-ce va lua în mîna sa fabricarea de lemnușe, ci-că statul le va urca prețul dela 2 fileri, cît e azi, la 5 fileri dintr'una! Și asta e mult.

Pricina vicișpanului Pogány al comitatului Hunedoarei, a trecut prin o interesantă judecată. Să știe că de fapt, toată lupta contra vicișpanului e dusă numai pe temeiul de ură familiară și personală și de răzbunare politică (pentru-că la alegerile trecute a făcut să iasă ales în inima comitatului, în Deva, un koșutist, și să pice candidatul munkapartist). Și nu este adevărat aceea ce ziarul «Românul» repetat spune, că pe urma lui s'ar fi aflat nenumărate abuzuri și neregularități necinstite. Tocmai că nu s'a aflat nimic ce l'ar pune în o lumină rea, care să-i atingă cinstea, nici ca om, nici ca funcționar.

În pricina lui a intervenit la ministru Societatea funcționarilor comitatenzi din țară, cerînd ca înainte de a-și zice și ministrul cuvîntul său asupra omului, să se numească o comisie de cei mai aspri și acurați deregători comitatenzi, luați din comitate cu totul străine, și aceia să-și spună odată și ei părerea lor asupra vinei ce să aduce în 17 puncte asupra acestui vicișpan certat cu puternicii zilei.

Ministrul s'a învoit. Comisia s'a întrunit. A luat în cercetare tot ce s'a ridicat ca vină asupra vicișpanului, și, ca încheiere, acel juriu a hotărît să-i spună ministrului, că n'a aflat deloc-deloc vină în acest om. Că și dacă toate cele 17 capete de invnuire ar fi adevărate, nici atunci n'ar fi cuvînt de a da pe om afară din slujbă!

După astea însă, cuvîntul ministrului e hotărîtor.

Biserică în Stăuni. Comuna Stăuni e o parochie mică, între Săcărîmb și Mada, fiind pe vremuri numai filie a parochiei Mada. S'a prefăcut apoi în matcă, avînd paroch pe dl Iosif Bogdan, iar mai nou (trecînd pâr. Bogdan în Mada), și-a ales preot pe tinărul zeles Ro-

mul Mermezan. La stăruința părintelui Bogdan și a noului paroch Mermezan, bunii credincioși din Stăuni, și-au renovat temeinic biserica, așa că pare azi cu totul nouă, mai încăpătoare, mai măreată. Duminică, în 25 Iun. n., s'a sfințit biserica renovată a Stăuenilor prin dl protopop I. Popovici, însoțit de preoții Ios. Bogdan și Rôm. Mermezan. A fost o sărbătoare foarte frumoasă pentru Stăueni! O împodobiseră cu multă verdeată și printre ea ciucuri de cîrșe roșii, fala satului lor.

Dl protopop Popovici a ținut o frumoasă vorbire prin care li îndeamnă a să alipl și mai departe de credința strămoșască și de sfînta biserică, că prin asta să păstrează neamul și să aduce lumina între ei! A adus apoi laudă poporului care cu drag a jertfit pentru repararea Casei lui Dumnezeu și preoților ce l'au povățuit și-l povățuesc spre bine!

Păcăleala „Telegrafului“. În numărul său mai nou „Telegraful Român“ din Sibiu, vrea să dea o lovitură piezișă „Libertății“ și unuia dintre muncitorii folii, și își caută privilegiu în adunarea dela Deva. Iaca cum:

„Tribuna“ din Arad, a scos la iveală cu drept cuvînt, că la această adunare, unde era vorba a să vota pentru vicișpanat cu dl Dr. A. Vlad, membrii din Orăștie ai congregației au lipsit în chip bătător la ochi. Abia 4 (și cu dl Dr. Vlad 5) au mers la congregație. „Tribuna“ ceartă pentru asta pe Orăștieni, cari trebuiau să fie toți de față, ca să arate că dau seriozitatea și greutatea cuvenită candidării clubului românesc. Suntem și noi de aceeași părere cu „Tribuna“. Cînd colo însă, abia au fost la acea congregație dintre Orăștieni: afară de Dr. Vlad, dnii: Dr. I. Popu, medic, Dr. Si viu Moldovan și Dr. Aug. Deak, avocați și Nicolae Opincariu, măcelar.

Purcezînd dela publicarea acestei liste, „Telegraful“ bucuria lui că are acum la mînă o „dovadă“ că și la „Libertatea“ sunt Români slabi, cari numai gura-i de ei, dar la fapte să dau napoi! Și fiindcă noi, în raportul despre congregație, am spus, că de aceea nu s'a văzut o votare mai impunătoare pentru candidatul clubului nostru, că prea sunt multe între noi sufletele îndoznlice, slabe, speculante, mici, — „Telegraful“ scrie: „Nu cumva și dl director al „Libertății“ e membru în congregație, căci portretul celor absenți i-să potrivește de minune?...“

Întîi și n'tîi afe „Telegraful“, că „Libertatea“ n'are nici un „director“, are numai simpli muncitori fără rîvne la titli pompoși, și printre acești muncitori este și părintele Moța, după care să vede că înteste „Telegraful“, fiindcă nu-l vede în șirul celor-ce au mers și au votat cu dl Dr. A. Vlad.

A doua-oară afe, că... părintele Moța nu e membru în congregație. Căci de era, ce ținută avea, credem că nu trebuie explicat nici chiar dlui „director“ al „Telegrafului“!

Potrecceri.

— Meseriașii Români din Brad invită cu toată onoarea la Petrecerea socială ce vor aranja în 3/16

Iulie, în grădina la »Coroană«. Inceputul la orele 4 după amiază. Venitul este destinat pentru sporirea »Fondului de zestre pentru fetele sărace, ce să mărită după meseriași«.

— Inteligența română din Ieandă-mare și jur învătă la petrecerea de vară cu dans ce va arangea Duminecă, în 23 Iulie n. 1911, în sala spațioasă a școlilor din Buzuș. Venitul curat e merit bisericii gr.-cat. din Ieandă-mare și »Asociațiunii«. — Tot atunci adunarea gen. a Despărțământului »Asociațiunii«.

— Concert aranjează corul țăranilor din Săcădate Duminecă, în 16 Iulie n. în școala română gr.-or. din loc. Venitul curat este destinat pentru biserica greco-catolică din loc.

— Tinerimea intelectuală din comuna Galeș (Îngă Săliște), are onoarea a vă invita la obicinuita i petrecere de vară ce o va aranja în 3/16 I. c., Dumineca după Sănu-Petru, în »Bărcul junilor«, iar în caz de timp nefavorabil, petrecerea să va ținea în sala școlii din loc. Inceputul la 2 ore după amiază.

Moarte. Ioan Baci, învățător în Orăștioara-de-sus, a încetat din viață după un morb scurt Vineri, în 7 Iulie n., în al 43-lea an al etății și al 23-lea an al funcțiunii sale ca învățător. Fie-i țărina ușoară!

Dr. Vasile Meșter, avocat în Sasca-montană (comit. Caraș-Severinului), și-a strămutat cancelaria în Virșeți!

Muncitoare bogată. Zilele trecute a murit în Orăștie Ioana Bobănean, o femeie bătrână, care trăia de pe o zi pe alta, muncind așa ce mai putea, la unul și la altul. După moartea ei s'a aflat în urmă-i un saculeț de bani de hirtie, — printre cari foarte mulți bani vechi, încă de pe timpul Nemților (absolutizm), pe cari ea i-a tot adunat, dar de schimbat nu i-a mai schimbat cind s'au făcut schimbările de bani, crezînd, că vor putea fi schimbați ori și cind. Gazda unde trăise bătrîna în timpul din urmă, a risipit bancnotele vechi pe la unii și pe la alții, cari toți se miră acum de bătrîna, care până în clipa morții s'o fi crezut bogată, nestiînd, că banii ei de hirtie nu mai au azi nici un preț.

Manevrele cele mari. Manevrela cele mari în anul acesta să vor ținea în părțile de miază-noapte ale Ungariei și anume prin comitatul Șarosh. La aceste manevre va sosi și Maestratea Sa în 12 Septembrie și mai întii să va opri în orașul Eperjes, unde va da ascultare deputațiilor, ce-i vor veni înainte. Din Eperjes M. S. va pleca cu trenul la Bártfa, iar de aici cu automobilul peste Zboró la Felsővizköz, unde rămîne vre-o 4 zile.

Din Eperjes să vestește, că în vederea venirii Împăratului Rege, prin părțile acele, s'au făcut mari pregătiri peste tot locul. Drumurile au fost renoite toate, iar în Felső vizköz s'a introdus lumina electrică și s'au pus la cale toate, ca înaltul oaspe să se simtă cit de bine.

Jertfele căldurilor. Căldurile dela noi nici pe departe nu le putem pune pe Îngă căldurile cele din America și din țările mai de jos. În America, oi-că au fost așa

călduri mari, înct numai în New York au murit de călduri cam 200 de oameni! Iar în Washington jertfele căldurilor sunt și mai groaznice, și aici acu-s vre-o 3 săptămîni, de căldurile groaznice, au înebunit vre-o 50 de oameni!

Peste tot din toate părțile lumii sosesc știri, că au dat niște călduri cu totul neobicinuite, și că oamenii nu mai știu în ce chip să modru să se mai apere împotriva lor. — Ci-că valul acela de aer fârbinte de peste America e în drum spre noi, spre Europa, și va da și pe aici, adus așa de mișcarea pământului.

Iertare în fața morții. În Buenos Ayres (America), zilele trecute au fost duși la moarte trei Italiani, cari au fost osîndiți pentru că au ucis pe un mare proprietar și l'au jefuit. Deși chiar și însași vădva celui ucis a cerut iertare pentru păcătoși, osînda tot nu li-s'a iertat și zilele trecute era să se războve asupra lor dreptatea pămîntescă. Erau legați la ochi și puși în fața soldaților cari așteptau numai porunca, pentru-ca să poată da foc. Ci înainte de a răsună porunca comandantului a venit vestea, că președintele totuși i-a iertat dela moartea Cei osîndiți auzînd vestea aceasta, de bucurie au leșinat și numai țîrziu de tot și-au venit în ori.

Dela »Arieșana«. Dl. V. Vlădușiu directorul băncii »Arieșana« din Turda, s'a retras, la cererea sa, în pensie și în locul d-sale a fost ales director al băncii dl. Dr. G. Popescu.

A împuşcat în iubitul mamei sale. La jandarmeria din Lugoj s'a înfățișat un flăcău tînar cu numele Ioan Lucacela și a cerut, ca să fie arestat, deoarece ce a ucis pe drăguțul mamei sale. După-ce a spus toată întâmplarea, jandarmeria a luat protocol cu flăcăul și l'a înch's. Faptul l'a povestit feciorul în chipul următor:

»Trăilă Bimbacela, deși om înșurat, umbla adesea pe la mamă-mea, cu care se n'țelese, ca să se despartă de soția sa și s'o ia pe ea. Marți au plecat apoi la Lugoj ca să facă contract despre averea prin care ea, mama ucigașului, li dă jumătate drăguțului Feciorul care aflase că Bimbacela ce vrea, și că umblă după averea lor, s'a luat pe urma mamei și a drăguțului ei. Pe drum s'a răzgîndit însă și s'a hotărît să-i aștepte, pe cînd să vor întoarce dela oraș. Cînd a văzut apoi, că vin, li-a eșit înainte, a scos cuțitul și l'a împîntat în pîntecele lui Trăilă Bimbacela. Acesta însă a început a să apăra și a prins pe flăcău de gît, trîntindu-l la pămînt. Flăcăul ajuns în primejdie și-a furișat mâna în buzunar și scoțîndu-și revolverul a împuşcat în Bimbacela, care a căzut la pămînt grea rănit. Acum își cere pedeapsa, de-o vrednici-o.

POȘTA REDACȚIEI

I. Ch. în Brașov. Poeziile d-sale au subiecte prea abstracte și înalte pentru școala noastră populară. La o revistă literară cred că le-ar primi cu bine.

P. P. B. în Arad. »Nebuna« trimite la vre-o revistă literară. Pentru școala noastră nu s'au potrivește.

D. T. în B. »Rîndonica moșului« e scrisă prea încercat de-a o putea folosi. Scrie mai rar, pe o față a hirtiei și cu grîlă.

180 în Major. Scrie dl. Osvadă la Hunedoara—Vajdahunyad. Daa știe unde al putea căpăta enciclopedia și cu ce preț.

Victor Cărbăban, notr. Care comună a hotărît închiderea crîșmelor? Că din scrisoare nu s'a vede nici una nici alta așa cum s'a publicat!
Mita Pop în Gătăta. Nu mirăm că ne scrii că nu îți vin f ille. De aici nu s'au oprit încă nimăunul. Cînd oprim, doar scriem n'înte în școala N'al ce s' năcăjit pe noi. De aici folie îți merg
I. Circo în Buo. Pii bun scrie de-adreptul dlui Vas. C. Osvadă, redactorul »Tovărășiei« și întrebă-l pe dsa de ce nu a mai scos'o.
V. N. Joja D. în Arp.-de-jos. Nu e plătită de aiemena, ci cerută de dta. Ori nu d-ta ai scris după ea? Atunci de ce spai numai acum după jumătate de an?
P. Or. în Kőtnik. Ai plătit 6 cor pe anu de față

AVIZ!

Doctorul Nicolae Comșa, medic în Săliște, sosit din străinătate, și-a reluat practica medicală cu ziua de 3/16 Iul. 1911.
(231) 1—1

O domnișoară,

caută ocupațiune în o cancelarie advocațională s'au în o prăvălie. — Știe lucra bine și pe mașina de scris, atît românește cit și ungurește. Adresa o dă administrația foii.
(227) 2—2

Casa de Crîsmă

din strada Grădinarilor Nr. 23 în Orăștie, — e de vînzare!
Informații în casă, la Georg Salamon.
(214) 3—4

De vînzare

una garnitură mașină de îmblătît cu abur (cu carbuni ori lemne) 8 HP putere, în stare bună de funcțiune! Preț foarte ieftin! Plata, după înțelegeri!
GEORGE RECK,
Orăștie — Szászváros
(220) 2—2 (Str. Beriiului).

Casă și pămînt de vînzare.

În comuna Cigmău (comit. Hunedoarei) să află de vînzare din mână liberă o casă constătătoare din 4 odăi, cu crîsmă și prăvălie verandă, cușnă de vară, graid, șură, magazin, două pivniți și cușlărie. Afară de acestea să mai vînd și 20 jugăre pămînt arător.
A să adresa la:
Baum Moricz
(215) 3—3 Cigmău, u. p. Algyogy.

Practicanți de prăvălie!

În plăvălia de fierărie a subscrisului află aplicare imediată sub condițiuni favorabile 1 eventual 2 băeți ca practicanți. Cei cu clase gimnaziale și cunoștință de limbi, sunt preferiți.
(181) 3—3

Stan Stefla,
com. în Săliște, (Szellistye, Szeben m.)

Moșie de vînzare.

O moșie de 8 jugăre, cu casă și drept de pășunat și pădure, e de vînzare la subscrisul. Moșia și casa să află în Mărtinești, unde la toamnă să gată comasația.
Doritorii de a cumpăra să se adreseze la
(219) 2—2

Iacob Avramesc I. Iacob
Mărtinești, p. Jeleđinți (Lozsád)

V A R!

În fabrica de var din ORLAT să arde și expediază zilnic în mare și mic renumitul:

Var de Orlat

liber de piatră și zgură!
Preț moderat, serviciu prompt și real!

I. Banciu.

(183) 8—10 Orlat (Szeben m.)

Nr. 211/911.

Publicațiune!

În comuna Orlat (Îngă Sibiin), să va ținea în 24 Iulie a. c.

tîrg de țară

Împreunat cu (223) 2—2.

tîrg de vite

de tot soiul. Primăria comunală.

Avis!

O mare moșie să află de vînzare în Băcăinți. Moșia e de vre-o 54 jugere, între care vre-o 16 jugere pădure, cealaltă arător și case, în care de prezent e casarma gendarmilor. — Să vînde din mână liberă.

Doritorii să se adreseze la

(224) 2—3 Gönczy József,
în Orăștie — Szászváros
(în spitalul colegului reformat).

No. 1274/911. not.

Publicațiune.

Primăria comunală din Huréz (com. Fogaras) exarîndează în licitație publică, care să va ținea în 23 Iulie la 2 ore p. m., — cîrciuma comunală pe 3 ani consecutivi.

Prețul strigării 100 cor., după care are a să depune 50% vadiu.

Condițiunile de exarîndare să pot vedea în cancelaria comunală.

Huréz, în 6 Iulie 1911.

(228) 1—1 Primăria comunală.

2 învățăcei

să primesc îndată în prăvălia mixtă a subscrisului. Condiții favorabile. Cei cu 2-3 clase medii sunt bine primiți.

P. Clecan

comerciant.

(229) 1—1 P U J (com. Hunedoarei).

Ilie Floașiu

firmă comercială în Mercurea, are lipsă de 2 practicanți în prăvălie. Preferiți vor fi acei petenți, cari au cel puțin 2 clase gimnaziale și știu afară de limba română, și cea maghiară și germană, atît în scris cit și în vorbit

Atrag atențiunea învățătorilor și preoților să îndemne pe părinții copiilor mai destoinici și mai potriviți, să-i aplice la cariera comercială.

Cei aleși află aplicare momentană.
(230) 1—3

„AGRICOLA“, societate economică pe acții în Hunedoara—Vajdahunyad.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai societății economice pe acții »AGRICOLA« din Hunedoara—Vajdahunyad, sunt poftiți să ia parte, conform rînduelilor din statute, la

a II-a adunare generală ordinară, care să va ținea Duminică, 30 Iulie n. 1911, la orele 2 d. p., în localul societății din Hunedoara, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.

2. Raportul direcțiunii și prezentarea bilanțului anual.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Decidere asupra gestiunii anului 1910—1911.
5. Impărțirea profitului curat și stabilirea dividendelor și a marcelor de prezentă.
6. Eventuale propuneri.

Hunedoara, la 10 Iulie 1911.

Direcțiunea.

Conform §-lui 15 din statute, la adunarea generală au vot decisiv numai acei acționari, cari sunt trecuți ca atari în registrele societății cu cel puțin 3 luni înainte de adunare. Acționarii mai noi, au numai vot consultativ.

Bilanț general pe anul al II-lea de gestiune — Zárszámadás a II. üzletévről.
pe timpul dela 1 Iulie 1910, până la 30 Iunie 1911. — 1910. július 1-től — 1911. június 30-ig.

Active—Vagyon.

Teher—Pasive.

	cor. fil.
1. Cassa: numărar — készpénz K 22.388 62	
la cassa de păstr. post. — a postatsk. pénzt. » 1621 52	24.009 14
2. Efecte — Értékpapírok	30.134 02
3. Escont — Váltótárca:	
cambii de bancă — bankváltók K 363.575 84	
cu acop. hipotec. — jelzálog. biztosít. váltók » 155.338 —	518.913 84
4. Conturi curente (anticipații pe vite) și Salda-Conti — Folyó-számla (előlegek marhákra) és Salda-Conti K 181.306 43	
cu acoperire hipot. — jelzálogilag biztosított » 86.216 34	267.522 77
5. Afaceri cu bucate și mori — Gabona ügyletek és malmok	
a) magazine — raktárak:	
in Hunedoara — Vajdahunyadon K 6.154 —	
» Hondol la „Hondoleana“ — Hondolon a „Hondoleana“-nál	
» Abrud la „Auraria“ — Abrudbányán az „Auraria“-nál	
» Zlagna la „Zlagneana“ — Zalatnán a „Zlagneana“-nál	
» Baia-de Criș și Ghelari — Körösbányán és Gyáláron K 11.539 60	17.693 60
b) mori — malmok:	
in Nădrab, arindă și debitori — Nadrábon bérlet és adósok K 9.536 64	
in Cerna, moară și debitori — Csernán, malom és adósok K 12.537 —	
in Hunedoara, în edificare — Vajdahunyadon, építés alatt K 8.127 34	30.020 98
6. Realități — Ingatlanok:	
casa și magazinele proprii — házunk és raktáraink K 23.600 —	
zidirea — építés K 32.399 13	
	K 55 999 13
Amortizare — Leírás K 199 13	55.800 —
7. Mobiliar — Felszerelés K 5.768 25	
amortizare — leírás K 568 25	5.200 —
8. Interese restante — Hátralékos kamatok	1.360 —
9. Diversi debitori — Különféle adósok:	
spese de execuție, capital, etc. — végrehajtási költségek, alaptőke, stb.	5.379 47
	<u>956.033 82</u>

	cor. fil.
1. Capital — Alaptőke	100 000 —
2. Fond de rezervă — Tartalék-alap K 18.462 80*)	
3. » » penzii — Nyugdíj-alap » 8.476 49**)	26 939 29
4. Depuneri — Betétek	783.273 56
5. Depozite — Letétek	650 —
6. Reescont — Visszleszámítás	19.600 —
7. Creditori în Cont-curent — Hitelezők folyószámlán	3.378 30
8. Interese transitoare — Átmeneti kamatok	6.507 —
9. Diversi creditori — Különféle hitelezők:	
dividendă, marce de prezentă și tantiemă neridicată — fel nem vett osztalék, jelenléti díjak és jutalék	461 20
10. Profit transpus — Athozott nyereség K 71 27	
11. Profit curat — Tiszta nyereség » 15 153 20	15 224 47

*) Cu dotația anului acestuia să urcă la suma de Cor. 20.000 —

***) Cu dotația anului acestuia să urcă la suma de Cor. 10.000 —

Contul Profit și Perderi pe timpul dela 1 Iulie 1910 până la 30 Iunie 1911.

Debit — Tartozik.

Nyereség- és Veszteség-Számla 1910. július 1-től 1911. június 30-ig.

Creait — Követel.

	cor. fil.
1. Interese de reescont — Visszleszámítási kamat	350 90
2. Interese de depuneri — Betét utáni kamat	32.827 37
3. Dare după interese de depuneri — Betétkamat adó	3.283 64
4. Salare — Fizetések	10.531 58
5. Spese — Költségek	4.227 20
6. Porto — Postadíj	299 40
7. Contribuție — Adó	5 126 69
8. Amortizație — Leírás	767 38
9. Scopuri culturale — Közművelődési célok	305 16
10. Profit transpus — Athozott nyereség	71 27
11. Profit curat — Tiszta nyereség	15.153 20
	<u>72 943 79</u>

	cor. fil.
1. Interese de escont — Váltókamat	41.317 44
2. Interese de Cont-curent — Folyó-számla kamat	7.099 03
3. Interese de Salda-conti — Salda-conti kamat	6.118 91
4. Clătig la bucate și la mori — Gabonaügyletek és malmok jövedelme	14.872 12
5. Interese de efecte — Értékpapírok kamatai	759 36
6. Venite și proviziuni — Jutalékok	2.705 66
7. Profit transpus — Athozott nyereség	71 27
	<u>72 943 79</u>

Hunedoara—Vajdahunyad, la 30 Iunie 1911.

Vasile C. Osvadd m. p.,
director-executiv — intéző igazgató.

Stefan Boer m. p.,
prim contabil — főkönyvelő.

DIRECȚIUNEA — AZ IGAZGATÓSÁG.

Dr. George Dubleșiu m. p.,
prezident.

Smit Feri m. p.

Ion Dima m. p.

Dr. August Dragits m. p.

George Rain m. p.

Nicolae Rimbaș m. p.

Nicolau Macrea m. p.

Conturile prezente le-am revidat și aflat în deplină ordine. — Jelen számlákat megvizsgáltuk és teljes rendben találtuk.

Comitetul de supraveghiere. — A felügyelőbizottság.

Avram P. Păcurariu m. p.,
prezident.

Ioan I. Lăpădatu m. p.]

Dr. Aurel Vlad m. p.

Dr. Victor Bontescu m. p.

Constantin Dancilă m. p.

George Pop m. p.

Eremie Muntean m. p.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște

Primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, pe lângă anunț cu 4 1/2% — iar depuneri mai mari cu 5%.

Depuneri și ridicări să pot face și prin Cassa de păstrare postală.

Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă Imprumuturi:

pe cambii,

pe ipotecă replătibile în rate sau în anuități,

pe obligațiuni cu caventați

ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare ipotecară sau de valoare (acții și efecte publice).

Dobînda variază între 8% și 6%, după mărimea imprumutului și asigurarea oferită.

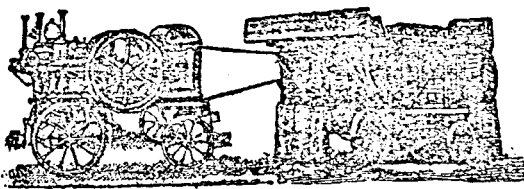
Schimbă, adică cumpără și vinde, ori ce fel de monede streine cu, cursul zilei.

(202) 4-20

Direcțiunea.

ORĂȘTIE Szászváros CAROL RECK ORĂȘTIE Szászváros

Mare magazin de motoare, mașini agricole și industriale

Motoare de benzină americane cu garanță și preț redus

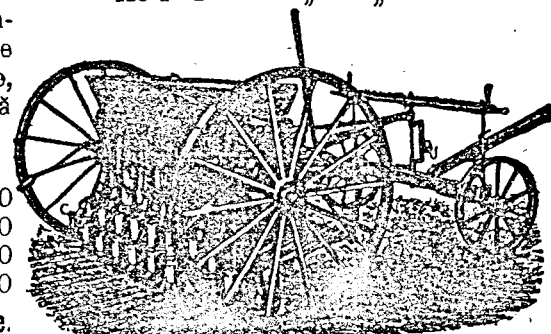
2 cai putere	fl. 550
4 " "	fl. 950
6 " "	fl. 1.400
8 " "	fl. 1.850
10 " "	fl. 2.250

225 2-2

Mașini de sămănat în rînduri sistem Dril, să poate sămăna și cu 2 vaci slabe, atît sunt de ușoare, toată construcția de oțel, garantate.

11 rînduri	floreni 170
12 " "	180
13 " "	190
14 " "	200

Plata în rate convenabile.

Ce-e-e? „Tata ne-a slobozit! Că-'s veritabile hilze de cigarette Antinicotin de-alui JACOBI în cutii de lemn!”

Ai grijă! Numai cu scrisoarea „JACOBI” e bună!

HAMURI

dela cele mai ieftine până la cele mai fine și de lux, — frîre, șaua, șezuturi pentru trăsuri (ziț-uri), — pregătește pe chezeșie din cea mai bună materie și cu prețuri moderate! — Asemenea primește reparațiuni și le execută l dată și binel

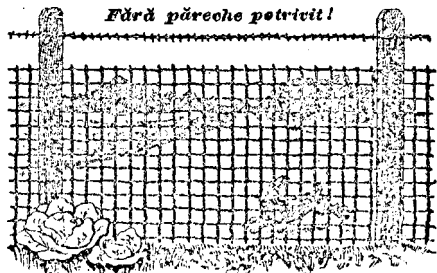
(0) 8-10 Ioan Comă
măestru curelar în Orăștie
(Casele Dr. Schull, piața-mare).

Cele mai bune
călcîie de gummi
sunt călcîiele:

Garduri, tare ieftine!

Produsele indigenă!
Fără păreche potriveit!

(85) Ușor de montat! 16-20

Nenumărate scrisori de mulțumită adevărate că

Teșetura de drot „HUNGARIA” e neîntrecută, distinsă!

Să faceo din drot răsucit. Prețul pe metru pătrat 30 fleri și mai mult
Să comandă numai la fabricantul

Alexander Haidecker,

fabrică de funt de drot și de garduri de drot în

Budapesta, VIII., Üllői-ut 48/85.

Serviciu repede, favorabil și punctuos. — Catalog ilustrat, gratis și franco!

Birou de informații.

Cunoscînd multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărît să deschid în Budapesta birou de informație și Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministere și alte foruri, ori-aș informații comerciale și în general în orice cauză, dan în restimp de 2-3 zile ori-și-eul. rezolvînd toate chestiile în modul cel mai castit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvirea favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate; serviciu prompt, informații detaliate. (42) 18-20

La aviz aștept la gară.

L. OLARIU,

Budapesta, Lajos utca 141 III/19.

VINURI

vechi și noi — de vîndut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria, (Világos), PETRU BENEĂ, căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi: Vin alb 66 fil., Rizling 68 fil., Roșu 76 fileri.

Vinuri noi: Rizling 54 fil., Rizling și Ruge amestecat 50 fil., Siller 52 fil.

Rachie de trevere (comină) K 1'60

Rachie de comină specialit. » 2-

Rachie de drojdi 2 cor. 20 fileri.

Prețurile sunt semnate după litru în fileri. Vinurile și rachia să expediază sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus și cu rambursă.

Vase împrumutez pe timp de 2 luni.

Pentru calitatea vinului garantez.

PETRU BENEĂ,

proprietar de vii și neg. de vinuri.

(15) Világos, (Arad m.) 20-22

Telefon 172. „LA CROITORIA UNIVERSALĂ” Telefon 172.

I. PETRAȘCU, SIBIU — NAGYSZEBEN,

Depozit de stofe engleze și germane.

Să pregătesc cele mai frumoase haine, după croială cu și, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri, pardesiuri, baltoane, etc. — Asemenea să execută pentru ofițeri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în depozit să află diferiți articli pentru uniforme: săbii, chipiuri, portepe, mănuși, etc.

Atrag deosebita atențiune asupra reverenzilor preoțești, ce să pregătesc în atelierul meu, ::::: după moda cea mai nouă. :::::

Comandele să pregătesc în timp foarte scurt.

!! FRUMȘETA !!

(169) 8-10.

CREAM DE BENZOE MYGDALE servește pentru conservarea, înfrumșetarea și albirea feței și a mâinilor — dînd totodată și o finețe deosebită. Delătorează tot felul de necurățenii de pe față și mâni, precum pete, bubiț, zgrăbunțe, pisteni (mitesser), precum netezește și z îroturile. Fața și mâinile să curăță sigur deși la vre o citeva zile de folosință. Prețul numai 60 fileri.

SĂPUNUL DE BENZOE MYGDALE. Săpun excelent pentru toilette. E preparat din ingrediente foarte fine și din mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea. Prețul 70 fileri.

POUDRE VETURIEN. Acoperă foarte bine încît nici nu să observe că fața este pudrată. Prețul 1 coroană.

Toate acestea să pot primi dela farmacistul CORNEL DEMETER, ORĂȘTIE Szászváros.

VIN!

Am circa 40 buți de vin, numai original ardelesc, și îl vînd, dela 60 litri în sus, cu 26 cruceri (52 fileri) litrul.

HANS STEPHANI,
Hotel „Transsylvania”
19-45 Orăștie. (63)